ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1962

Vyhlásené: 31.01.1962 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

10

VYHLÁŠKA
Ústredného úradu pre veci národných výborov
z 22. januára 1962,
ktorou sa vykonáva zákon o hospodárení s bytmi

Ústredný úrad pre veci národných výborov ustanovuje v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi (orgánmi) podľa § 90 zákona č. 67/1956 Zb. o hospodárení s bytmi v znení zákona č. 147/1961 Zb. (ďalej len „zákon“):

Základné ustanovenia

§ 1

(1) Národné výbory zodpovedajú za hospodárenie s bytmi vo svojich územných obvodoch. Rozdeľujú byty zo štátnej bytovej výstavby podľa potrieb rozvoja národného hospodárstva a zabezpečujú správne využitie bytového fondu. Majú pritom na zreteli, že zdravé bývanie je jednou zo životných podmienok každého jednotlivca a tým aj základnou zložkou životnej úrovne obyvateľstva miest i vidieka.

(2) Úlohy spojené s hospodárením s bytmi plnia národné výbory za širokej účasti pracujúcich a pod ich stálou kontrolou. Úzko spolupracujú s Revolučným odborovým hnutím, najmä pri zostavovaní a schvaľovaní poradníkov, a to ako pri posudzovaní významu práce uchádzača o byt, tak aj jeho bytovej potreby a možnosti zadovážiť si byt vlastnými prostriedkami a vlastnou prácou. Vo svojej práci využívajú pripomienky občianskych výborov a spolupracujú s nimi, i s inými aktívmi, pri spravodlivom rozdeľovaní bytového priestoru.

§ 2

(1) Národné výbory hospodária s bytmi zo štátnej bytovej výstavby tak, aby štátna bytová výstavba predovšetkým

1. napomáhala rozvoju tých odvetví a závodov, prevádzka ktorých je podmienená presídlením stálych pracovných síl do blízkosti pracovísk;
2. zabezpečovala ubytovanie pracovníkov nevyhnutných služieb;
3. poskytovala ubytovanie rodinám nižších príjmových kategórií, najmä rodinám s viacerými deťmi, v miestach so zvýšenou potrebou pracovných síl pre základné priemyslové odvetvia.

(2) Okresné národné výbory určia po vyjadrení miestnych národných výborov a po zistení stanoviska okresnej odborovej rady, koľko bytov zo štátnej bytovej výstavby bude slúžiť na ubytovanie zamestnancov podnikov (hospodárskych, rozpočtových a iných organizácií - ďalej len „organizácie“) a koľko bytov sa odovzdá jednotlivým miestnym národným výborom na pridelenie podľa miestnych poradníkov. Súčasne určia na návrh miestnych národných výborov počet bytov,

ktoré v jednotlivých obciach (sídliskách) budú slúžiť na ubytovanie pracovníkov nevyhnutných služieb.

Ohlasovacia povinnosť (K § 2 zákona)

§ 3

(1) Vlastník domu (domová správa alebo iný trvalý užívateľ) je povinný hlásiť miestnemu národnému výboru tieto byty:*)

1. byt, ktorý sa získa novou výstavbou, prístavbou, nadstavbou, rekonštrukciou alebo adaptáciou;
2. byt, ktorý vôbec nikto neužíva alebo v ktorom jeho užívateľ nebýva alebo v ktorom býva iba občas;
3. byt, pri ktorom došlo k právoplatnému zrušeniu zmluvy o jeho užívaní (napr. výpoveďou nájomnej zmluvy) alebo ktorý sa ináč uvoľnil (napr. vlastník domu vypratal svoj byt vo vlastnom dome) alebo ktorý jeho užívateľ opustil;
4. byt, ktorého užívateľ zomrel;
5. byt, do ktorého sa nájomník, ktorému bol byt pridelený, do 15 dní po vzniku nájomného pomeru nenasťahoval, ani do toho istého času nezačal s jeho úpravou;
6. byt, ktorý jeho užívateľ, ktorému dal miestny národný výbor privolenie na výmenu, nevymenil do určenej lehoty;
7. byt protiprávne užívaný.

(2) Vlastník domu, v ktorého dome sú podnikové byty, vojenské byty alebo byty Ministerstva vnútra, oznámi okolnosti, ktoré zakladajú jeho ohlasovaciu povinnosť, aj organizácii, náčelníkovi posádky (ďalej len „náčelník“) alebo krajskej správe Ministerstva vnútra (ďalej len „krajská správa“).

(3) Užívateľ, ktorý má dva byty alebo nadmerný byt, je povinný to ohlásiť miestnemu národnému výboru a ak ide o podnikový byt, vojenský byt alebo o byt Ministerstva vnútra, aj organizácii, náčelníkovi alebo krajskej správe. Ak sú jeho byty v rôznych obciach, ohlási ich miestnym národným výborom v týchto obciach. Ohlasovacia povinnosť nastáva aj vtedy, ak druhý byt má užívateľova manželka (manžel) alebo jeho družka (druh).

(4) Byty musia byť ohlásené do 8 dní po tom, keď nastali skutočnosti, ktoré zakladajú ohlasovaciu povinnosť, alebo keď sa vlastník domu o týchto skutočnostiach dozvedel, ak v čase ich vzniku nemohli mu byť pri riadnej starostlivosti známe.

§ 4

(1) Ak nesplnil vlastník domu alebo užívateľ bytu ohlasovaciu povinnosť alebo ak ich údaje nestačia alebo ak sú o nich pochybnosti, zistí národný výbor v nevyhnutných prípadoch potrebné skutočnosti miestnym vyšetrením.

(2) Pri vyšetrení sú vlastník domu aj užívateľ bytu povinní dovoliť osobám, ktoré sú na to národným výborom poverené, nevyhnutný prístup do domu a do bytu.

(3) Vyšetrenie možno vykonávať iba v prítomnosti užívateľa bytu alebo plnoletého príslušníka jeho rodiny, ktorý býva v jeho byte. Možno pri ňom zisťovať iba skutočnosti potrebné pre opatrenia podľa predpisov o hospodárení s bytmi.

Zápis uchádzačov do zoznamu (K § 3 až 6 zákona)

§ 5

(1) Základnou podmienkou pre to, aby miestne národné výbory mohli správne vykonávať bytovú politiku, je dobrý prehľad o bytových pomeroch v obci. Na to im slúžia aj riadne vedené zoznamy uchádzačov o byty.

(2) Miestny národný výbor zapisuje do zoznamu uchádzačov osoby, ktoré nemajú v obci vlastný byt alebo v nej bývajú vo vlastnom byte, ktorý je zdravotne závadný alebo zdravotne nevhodný alebo ktorý musia vypratať, pretože vlastník domu má proti ním exekučný titul na jeho vypratanie, a uchádzajú sa v obci o byt.

§ 6

(1) Miestny národný výbor v obci, ktorá má viac než 5000 obyvateľov alebo je sídlom okresného národného výboru alebo ktorú určí okresný národný výbor, zapisuje do zoznamu uchádzačov, ktorí nemajú v obci vlastný byt, len vtedy, ak v obci trvale pracujú.

(2) Uchádzačov, ktorí trvale pracujú v obci uvedenej v odseku 1, možno zapísať do zoznamu uchádzačov alebo v tejto obci, alebo v menšej obci, ktorá s ňou územne súvisí a tvorí jednotnú hospodársku oblasť alebo ktorá je s ňou spojená vhodnými dopravnými prostriedkami.

(3) K osobám, ktoré v obci trvale pracujú, počítajú sa aj osoby, ktorých pracovný pomer je podľa osobitných predpisov časove obmedzený.

(4) U osôb, ktoré vzhľadom na povahu svojej práce menia svoje pracovisko (najmä preto, že sa vysielajú na stavebné, montážne, inštalačné, opravné, udržovacie a iné práce), považuje sa za obec, v ktorej trvale pracujú, obec ich doterajšieho bydliska alebo obec, v ktorej je závod (prevádzkáreň alebo stredisko), ktorého sú pracovníkmi.

§ 7

(1) Bytom zdravotne závadným je byt, ktorý stavebný úrad po prejednaní s okresným hygienikom uznal za nespôsobilý na bývanie pre jeho technické závady, ktoré pôsobia škodlivo na zdravie.

(2) Bytom zdravotne nevhodným je byt, ktorý vzhľadom na zdravotný stav alebo ťažké telesné alebo zmyslové chyby užívateľa alebo iného príslušníka jeho domácnosti pôsobí podľa posudku okresného hygienika škodlivo na ich zdravie (napr. byt vo vysokom podlaží v dome bez výťahu pre chorých na srdcovú chorobu a pod.).

(3) Pod pojem bytov zdravotne nevhodných patria tiež byty preplnené. Byt sa považuje za preplnený, ak pripadá z úhrnu podlahových plôch obytných miestností na užívateľa bytu a na každého ďalšieho príslušníka jeho domácnosti menej než 8 m^2 alebo ak nemožno v byte poskytnúť jeho užívateľovi alebo inému príslušníkovi jeho domácnosti oddelenú miestnosť, hoci ju podľa posudku okresného hygienika vzhľadom na svoj zdravotný stav alebo na ťažké telesné alebo zmyslové chyby nevyhnutne potrebuje.

§ 8
Podmienky pre zaraďovanie uchádzačov do poradníka (K § 9 a 12 zákona)

(1) Byty sa prideľujú podľa poradníkov, ktoré sa zostavujú na krátke, časove obmedzené obdobie, a to spravidla na štvrť alebo pol roka. Mimo poradníka nemožno byt prideliť, s výnimkou prípadov uvedených v § 18 ods. 2 a 3 zákona.

(2) Do miestneho poradníka zaradí miestny národný výbor uchádzačov zapísaných do miestneho zoznamu, ktorí podľa naliehavosti bytovej potreby a so zreteľom na význam svojej práce prichádzajú v najbližšom časovom období do úvahy pre pridelenie bytu. Počet uchádzačov zaradených do poradníka musí zodpovedať počtu bytov, ktoré bude podľa odhadu možno v tomto období prideliť. Do poradníka sa zaradí uchádzač, ktorý bol zapísaný do poradníka na minulé časové obdobie, alebo ktorému nemohol byť vtedy pridelený byt a u ktorého medzitým nedošlo k zmene skutočností rozhodných pre zápis do poradníka.

(3) Naliehavosť bytovej potreby sa posudzuje podľa podmienok bývania uchádzača, príslušníkov jeho domácnosti, ktorí s ním majú v spoločnej domácnosti bývať, a podľa možností týchto osôb zadovážiť si byt vlastnými prostriedkami a vlastnou prácou (družstevnou a individuálnou bytovou výstavbou). Pri posudzovaní, či si uchádzač môže zadovážiť byt vlastnými prostriedkami, uvážia sa príjmy uchádzača a príslušníkov jeho domácnosti, ktorí sa s ním presťahujú do nového bytu. Pritom sa prihliada na majetkové a sociálne pomery uchádzača a príslušníkov jeho domácnosti. Pri posudzovaní, či si môže uchádzač zadovážiť byt vlastnou prácou pri výstavbe alebo zriaďovaní bytu, vychádza sa aj z možností a pracovných schopností uchádzača a príslušníkov jeho domácnosti.

(4) Význam uchádzačovej práce sa posudzuje podľa dôležitosti jeho zamestnania a potrieb národného hospodárstva, najmä z hľadiska potreby tých odvetví a závodov, ktorých prevádzka a rozvoj je podmienený presídlením stálych pracovných síl do blízkosti ich pracoviska.

(5) Miestny národný výbor rozhodne o zaradení uchádzačov do miestneho poradníka tak, aby podľa naliehavosti bytovej potreby dostali byty skutočne najpotrebnejší uchádzači. Pre zápis do miestneho poradníka vezme preto do úvahy uchádzačov, ktorí nemajú možnosť obstarať si byt vlastnými prostriedkami a vlastnou prácou. Z nich zase najmä tých uchádzačov, ktorí bývajú v bytoch zdravotne závadných alebo zdravotne nevhodných, dochádzajú do zamestnania zo vzdialeného bydliska z dôvodu, že bližšie nemôžu získať zodpovedajúce zamestnanie alebo z toho istého dôvodu žijú odlúčení od svojich rodín. Vo všetkých prípadoch treba dať prednosť uchádzačom s maloletými deťmi. V spojitosti s týmto hodnotením podmienok uchádzačovho bývania prihliada sa u každého uchádzača na jeho zdravotný stav a na zdravotný stav príslušníkov jeho domácnosti, pričom treba brať zvýšený ohľad na osoby postihnuté tuberkulózou. Uchádzačova potreba je naliehavejšia, ak sú podmienky jeho bývania podľa posudku okresného hygienika príčinou ohrozenia alebo zhoršenia jeho zdravotného stavu alebo zdravotného stavu príslušníkov jeho domácnosti, najmä maloletých detí. Ak je bytová potreba rovnako naliehavá u viacerých uchádzačov, rozhodne medzi nimi o zápise do miestneho poradníka význam ich práce.

(6) Organizácia, náčelník, krajská správa zaradí do poradníka uchádzačov zapísaných do zoznamu, ktorí podľa významu svojej práce (služby) a so zreteľom na naliehavosť bytovej potreby prichádzajú v najbližšom časovom období do úvahy pre pridelenie bytu. Ináč platia ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

§ 9
Bytové veci významných vedeckých, umeleckých a verejných činiteľov (K § 18 ods. 3 č. 2 a § 81 zákona)

(1) Pri posudzovaní bytovej potreby významných vedeckých a umeleckých pracovníkov a zodpovedných verejných činiteľov prihliadajú miestne národné výbory aj na to, aby výmera bytu zodpovedala povahe a spoločenskému významu ich práce; to platí najmä pri prideľovaní bytov podľa § 18 a 19 zákona a pri rozhodovaní podľa § 52 zákona. U vedeckých a umeleckých pracovníkov opierajú sa o vyjadrenie Československej akadémie vied, komisie vedeckých pracovníkov pri Ústrednom výbore odborového sväzu zamestnancov školstva a kultúry alebo príslušného autorského sväzu, prípadne iných vrcholných organizácií.

(2) So zreteľom na štátny záujem možno mimo poradníka prideliť byt

1. predstaviteľom a zamestnancom zastupiteľských úradov cudzích štátov a osobám uvedeným v § 85 č. 2 zákona;
2. členom vlády, členom predsedníctiev Národného zhromaždenia a Slovenskej národnej rady, predsedom ústredných orgánov a predsedom krajských národných výborov, ako aj osobám postaveným im na roveň;
3. popredným umelcom, ktorí prechádzajú do menších priemyslových obcí a na dediny a ktorým vydá príslušná organizácia osvedčenie o umeleckej kvalifikácii.

Byt v rodinnom domčeku (K § 27 č. 6 zákona)

§ 10

Národné výbory napomáhajú k tomu, aby sa do rodinného domčeka, ktorý je prenajatý, mohol nasťahovať jeho vlastník, ktorý požiadal o uvoľnenie bytu v domčeku, alebo jeho ženaté (vydaté) dieťa. Za tým účelom v rámci možností prideľujú miestne národné výbory náhradné byty nájomníkom v rodinných domčekoch alebo dbajú, aby boli zaradení do družstevnej alebo individuálnej bytovej výstavby. Tiež aktívne napomáhajú uskutočňovaniu výmien bytov medzi vlastníkmi rodinných domčekov a nájomníkmi v nich.

§ 11

(1) Na byt v rodinnom domčeku sa prideľovacie právo miestneho národného výboru nevzťahuje, ak vyhlási vlastník domčeka miestnemu národnému výboru súčasne s ohlásením uvoľneného bytu alebo do 8 dní potom, keď sa stal vykonateľným rozkaz na vypratanie, že sa chce do bytu nasťahovať sám alebo že v ňom ubytuje svoje ženaté (vydaté) dieťa, alebo ak nejde o obec uvedenú v § 6 ods. 1, svojich rodičov. Ak sa do 15 dní žiadna z uvedených osôb bez vážnych dôvodov do bytu v domčeku nenasťahuje, ani nezačne s úpravou bytu, miestny národný výbor môže byt prideliť. Lehota 15 dní sa počíta odo dňa, keď vlastník domčeka ohlásil miestnemu národnému výboru svoje rozhodnutie, ak bol byt v tom čase už vyprataný, inak od jeho vypratania.

(2) Ak je rodinný domček v spoluvlastníctve niekoľkých osôb, môže právo nasťahovať sa do uvoľneného bytu v domčeku alebo ubytovať v ňom svoje ženaté (vydaté) dieťa alebo svojich rodičov použiť každý zo spoluvlastníkov, a to podľa vzájomnej dohody. Vzniknuvšie spory medzi spoluvlastníkmi, ktorý z nich môže toto právo použiť, prislúcha riešiť súdom.

(3) Prideľovacie právo miestneho národného výboru sa tak isto nevzťahuje na jednotlivú obytnú miestnosť (časť bytu) v rodinnom domčeku na vidieku, ak ohlási vlastník domčeka miestnemu národnému výboru súčasne s ohlásením bytu v domčeku (odsek 1), že túto miestnosť bude užívať sám alebo príslušník jeho rodiny na svoje zotavenie alebo za účelom ošetrenia záhrady. Je však

treba, aby vlastník rodinného domčeka alebo príslušník jeho rodiny býval v obci uvedenej v § 6 ods. 1 a aby išlo o inú obec, než v ktorej je domček.

(4) Jednotlivá obytná miestnosť (časť bytu) v rodinnom domčeku je vyňatá z prideľovacieho práva miestneho národného výboru iba vtedy, ak je od bytu, ktorý má byť pridelený, tak oddelená, že jej užívaním nebude nájomník bytu rušený v jeho obvyklom užívaní (napr. miestnosť je v podkroví alebo má vchod priamo zo spoločnej chodby), alebo ak ju možno takto upraviť.

(5) Ak je rodinný domček v spoluvlastníctve viacerých osôb, prislúcha všetkým spoluvlastníkom právo na užívanie iba jednej miestnosti.

§ 12
Výmeny bytov (K § 32 a 34 zákona)

(1) Pre účelnejšie využitie bytového priestoru v obci napomáha miestny národný výbor výmenami bytov*) medzi občanmi a dáva privolenie na ne. Dbá, aby sa výmeny bytov uskutočňovali najmä vtedy, keď je to nutné z dôvodu zdravotného stavu užívateľa bytu, nadmernosti bytu, platenia miestneho poplatku z bytu alebo skrátenia vzdialenosti od pracoviska. Ak sú byty, ktoré majú byť vzájomne vymenené v rôznych obciach, dávajú privolenie na ich výmenu miestne národné výbory v týchto obciach.

(2) Miestny národný výbor odoprie privolenie na výmenu, ak užívatelia bytov nepreukážu, že sa dohodli aj o ubytovaní osôb, ktoré bývajú v bytoch, ktoré majú byť vymenené, okrem užívateľa bytu a príslušníkov jeho domácnosti.*)

(3) Miestny národný výbor nedá privolenie na výmenu domovníckeho bytu,**) ak užívateľ tohto bytu nepreukáže, že osoba, s ktorou sa dohodol na výmene, platne dojednala s vlastníkom domu pracovný pomer domovnícky alebo, že vlastník domu za iných podmienok súhlasí s výmenou.

(4) Na výmenu podnikového bytu (včítane bytu vystavaného v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku a iných zdrojov, ktoré možno podľa platných predpisov na tento účel použiť) alebo bytu Ministerstva vnútra v dome domovej správy dáva súhlas organizácia v dohode so závodným výborom základnej organizácie Revolučného odborového hnutia alebo krajská správa.

Vypratanie bytu (K § 60 a 64 zákona)

§ 13

(1) Ak užívateľ bytu do určenej lehoty nevyprace byt, ktorý je povinný vypratať na vykonateľný rozkaz, a neodovzdá vyprataný byt vlastníkovi domu, možno vypratanie vykonať správnou alebo súdnou exekúciou.

(2) Správnu exekúciu vypratáním bytu vykonáva miestny národný výbor, ak si jej výkon nevyhradil okresný národný výbor.

(3) Ak nemožno vykonanie vykonateľného rozkazu na vypratanie bytu zabezpečiť správnou exekúciou, môže miestny národný výbor podať okresnému súdu návrh na povolenie súdnej exekúcie vypratáním. V tomto prípade súčasne predloží súdu potvrdenie o náhradnom byte (ubytovaní), ak sa má prideliť (poskytnúť). Potvrdenie vydáva miestny národný výbor, v obvode ktorého je byt, ktorý má byť vyprataný; ak je však náhradný byt (ubytovanie) v inej obci, treba predchádzajúci súhlas miestneho národného výboru tejto obce. V potvrdení tiež uvedie, či náhradný byt je vyprataný. Ak nie je dosiaľ vyprataný, uvedie deň, kedy sa tak stane. Ak by snáď bolo celkom výnimočne treba z vážnych dôvodov tento deň zmeniť, upovedomí o tom miestny národný výbor bezodkladne súd a súčasne uvedie novourčený deň vypratania bytu.

(4) Náhradný byt sa považuje za zabezpečený, ak ho miestny národný výbor za podmienok § 18 alebo § 19 zákona pridelil osobe, ktorej byt má byť vyprataný, a rozhodnutie o pridelení bytu sa stalo vykonateľným.

§ 14

(1) Náhradným ubytovaním sa rozumie spolunájom bytu o jednej obytnej miestnosti alebo izby v slobodárni alebo poskytnutie možnosti bývať ako podnájomník v zariadenej alebo nezariadenej časti bytu iného užívateľa.

(2) Prístreším sa rozumie miestnosť spôsobilá na bývanie, v ktorej môže vysťahovaná osoba prechodne, kým si zadováži riadne ubytovanie, nocúvať (napr. hosťovská izba v hoteli alebo v ubytovacom hostinci alebo spoločná spálňa v nocľahárni). Výdavky za prístrešie uhradzuje vysťahovaná osoba.

§ 15
Sťahovacie výdavky (K § 65 zákona)

Užívateľovi bytu, ktorý je povinný ho vypratať na rozkaz miestneho národného výboru, môže miestny národný výbor v odôvodnených prípadoch nahradiť maximálne:

1. výdavky na prepravu bytového zariadenia a zvrškov užívateľa bytu a príslušníkov jeho domácnosti;
2. výdavky na primerané poistenie prepravovaných predmetov proti strate a škodám v priebehu prepravy;
3. výdavky na jednoduché vymaľovanie náhradného bytu a na zdravotne potrebnú dezinfekciu bytu, ak sa byt už užíval;
4. iné potrebné vedľajšie výdavky, ktoré vznikli presťahovaním (za drobnejšie inštalačné a iné remeselnícke práce) do výšky 400 Kčs;
5. cestovné, stravné a nocľažné užívateľa bytu a príslušníkov jeho domácnosti, ak je náhradný byt v inej obci, a to podľa predpisov o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov.

Zachovanie a rozšírenie bytového priestoru (K § 66, 67 a 68 zákona)

§ 16

(1) Miestny národný výbor môže dať súhlas na pripojenie časti bytu k susednému bytu. Súhlas udelí spravidla vtedy, ak je byt, ku ktorému sa má časť iného bytu pripojiť, pre užívateľa zdravotne nevhodný. Byt, ktorého časť sa pripojuje k inému bytu, musí byť zachovaný ako samostatná bytová jednotka. Z obidvoch bytov sa musia vykonaním potrebných stavebných zmien vytvoriť stavebne uzavreté byty s vlastným príslušenstvom. Miestny národný výbor môže dať súhlas na zlúčenie administratívne rozdeleného bytu, ak sa jedna časť tohto bytu uvoľní a druhá časť je obývaná rodinou, pre ktorú je zdravotne nevhodná.

(2) Súhlas miestneho národného výboru podľa odseku 1 nenahradzuje povolenie stavebného úradu, ak je toto potrebné podľa platných predpisov na takéto opatrenia.

(3) Ustanovenie odseku 2 platí obdobne, ak ide o súhlas miestneho národného výboru na užívanie bytov alebo ich častí na iné účely než na bývanie.

§ 17

(1) Miestny národný výbor sa snaží o to, aby byty, ktoré sa užívajú na iné účely než na bývanie, boli postupne vrátené svojmu pôvodnému účelu.

(2) Na zriaďovanie bytov z miestností, ktoré sú určené alebo ktoré sa užívajú na iné účely než na bývanie, ako aj na delenie bytov, treba vykonateľné rozhodnutie stavebného úradu.

(3) Ak stavebné zmeny a práce podľa odseku 2 nevykonáva organizácia, aby získala byty pre svojich pracovníkov, alebo uchádzač o byt sám, uhradzuje náklady spojené s touto úpravou domov, ktoré sú v socialistickom vlastníctve, miestny národný výbor z rozpočtových prostriedkov; to platí tiež pre domy, ktoré sú v národnej správe domových správ.

(4) Pri domoch, ktoré sú v osobnom alebo v súkromnom vlastníctve, uhradzuje tieto náklady vlastník domu, ak sú stavebné zmeny a práce na jeho výhradný alebo prevážny prospech. Ináč sa tieto náklady, pokiaľ ich nemožno uhradiť z výnosu domu, uhradzujú podľa osobitných predpisov.*)

Obytné miestnosti a obytný dom (K § 76, 78 a 79 zákona)

§ 18

(1) Za obytnú sa považuje priamo osvetlená a priamo vetrateľná miestnosť o podlahovej ploche aspoň 8 m^2, ktorú možno priamo alebo dostatočne nepriamo vykurovať a ktorá je vzhľadom na svoje vnútorné usporiadanie a vybavenie určená na celoročné bývanie. V pochybnostiach, či miestnosť možno celoročne obývať, rozhodne stavebný úrad.

(2) Miestnosť je priamo osvetlená a priamo vetrateľná, ak vedú jej okná alebo zasklené dvere priamo do voľného priestranstva; táto podmienka je splnená, i keď okná alebo zasklené dvere vedú do voľného priestranstva cez pavlač.

(3) Za podmienok určených v predchádzajúcich odsekoch považujú sa za obytné miestnosti aj kuchyne o podlahovej ploche nad 12 m^2, ako aj haly; za kuchyňu sa však nepovažuje jednotlivá obytná miestnosť, ak tvorí samostatný byt.

(4) Obytnými miestnosťami nie sú vedľajšie miestnosti (napr. predizby a kúpeľne), hoci by ináč vyhovovali podmienkam uvedeným v predchádzajúcich odsekoch.

(5) Pri zisťovaní podlahovej plochy jednotlivých obytných miestností počíta sa celá plocha ich podlahy; do tejto plochy sa počíta aj plocha zabraná pecami alebo inými výhrevnými telesami, ako aj plocha arkýrov; plocha výklenkov a okenných alebo dverových ústupkov sa počíta len vtedy, ak sú zároveň najmenej 1,20 m široké, 2,00 m vysoké a 0,30 m hlboké. K ploche zabranej nábytkom vstavaným do steny sa neprihliada. Ak má obytná miestnosť skosený strop, počíta sa jej podlahová plocha iba štyrmi pätinami. Pri obytných kuchyniach (odsek 3) sa z ich podlahovej plochy počíta len časť, o ktorú je táto plocha väčšia než 12 m^2.

§ 19

(1) Dom sa v zmysle predpisov o hospodárení s bytmi považuje za obytný, ak pripadajú z úhrnu podlahovej plochy všetkých miestností v dome aspoň dve tretiny na byty, počítajúc do toho aj byty a časti bytov, ktoré sa používajú na iné účely než na bývanie, ako aj vedľajšie miestnosti (príslušenstvá) patriace k bytom.

(2) Pri zisťovaní tohto pomeru podlahových plôch sa neprihliada na priestory, ktoré sú prístupné všetkým obyvateľom domu i iným osobám (napr. schodištia a chodby), na spoločné vedľajšie miestnosti a vedľajšie priestory (napr. spoločné práčovne a sušiarne, ako aj povalové a pivničné priestory), na miestnosti určené pre poľnohospodársku výrobu, ani na vedľajšie stavby zriadené na stavebnom pozemku (napr. garáže, poľnohospodárske budovy, malé prevádzkárne, drevárne a kôlne).

§ 20
Pôsobnosť vo veciach podnikových bytov, vojenských bytov a bytov Ministerstva vnútra (K § 80 zákona)

(1) Podnikové byty, vojenské byty a byty Ministerstva vnútra nestrácajú svoju povahu, ak bol dom odovzdaný do správy domovej správe; v týchto prípadoch sa príslušnej organizácii, náčelníkovi alebo krajskej správe zachováva právo účastníka súdneho konania v nájomných veciach. Organizácia, náčelník alebo krajská správa majú najmä právo požiadať súd o privolenie na výpoveď, ak zamestnanec organizácie, príslušník Ministerstva vnútra alebo vojak z povolania ukončil svoj pracovný (služobný) pomer.

(2) Pôsobnosť, ktorá podľa predpisov o hospodárení s bytmi prislúcha krajským správam Ministerstva vnútra alebo iným orgánom tohto ministerstva na roveň im postaveným, alebo ministerstvom určeným, vykonáva v hlavnom meste Prahe Ministerstvo vnútra.

§ 21
Príslušníci rodiny (K § 83 zákona)

(1) Príslušníkom rodiny užívateľa bytu sa rozumie jeho manželka (manžel), jeho príbuzní v priamom pokolení (prarodičia, starí rodičia, deti, vnuci a pravnuci) a jeho súrodenci. Príbuzenskému pomeru sa rovná pomer založený osvojením.

(2) Pri zisťovaní počtu príslušníkov rodiny počíta sa aj s dieťaťom, ktoré sa má narodiť, ak je lekársky preukázaná tehotnosť.

(3) Príslušníkmi rodiny užívateľa bytu nie sú osoby s ním zošvagrené.

§ 22
Príslušníci domácnosti (K § 84 zákona)

(1) Užívateľ bytu ani iný príslušník jeho domácnosti neprestávajú byť príslušníkmi domácnosti, ak sa zdržujú z vážnych dôvodov, najmä pre výkon brannej povinnosti, pre účasť na pracovnej brigáde, pre štúdium na škole alebo z liečebných dôvodov dlhšiu dobu, avšak dočasne mimo svojho bydliska.

(2) Púhe ohlásenie trvalého pobytu (bydliska) podľa predpisov o hlásení obyvateľstva nezakladá samo o sebe príslušnosť k domácnosti.

(3) Podnájomníci, aj keď sa u užívateľa bytu stravujú, nie sú príslušníkmi jeho domácnosti.

§ 23
Doručovanie rozhodnutí (K § 20, 23, 35, 40 a 43 zákona)

(1) Rozhodnutia v bytových veciach vydáva miestny národný výbor písomne a doručuje ich účastníkom konania, t. j.

pri pridelení bytu osobe, ktorej byt prideľuje, a vlastníkovi domu;

pri zrušení nájomného pomeru doterajšiemu nájomníkovi a vlastníkovi domu;

pri rozhodovaní o žiadosti o privolenie na výmenu bytov užívateľom bytov, ktorí sa dohodli na výmene, a vlastníkom domov, v ktorých sú byty, ktoré majú byť vymenené;

pri rozhodovaní o žiadosti o privolenie na podnájom užívateľovi bytu a podnájomníkovi;

pri vydaní rozkazu na vypratanie bytu užívateľovi bytu, proti ktorému rozkaz smeruje, a vlastníkovi domu.

(2) Ak sa rozhodnutie týka podnikového bytu alebo bytu Ministerstva vnútra alebo vojenského bytu v dome domovej správy, musí byť rozhodnutie doručené nielen domovej správe, ale aj organizácii, krajskej správe alebo náčelníkovi.

§ 24

Účasť miestneho národného výboru na súdnom konaní vo veciach chránených nájmov

(1) V konaní o prenajímateľovom návrhu na privolenie k výpovedi chráneného nájmu alebo na zrušenie nájomného pomeru bez výpovede súd dá pred rozhodnutím vo veci miestnemu národnému výboru príležitosť, aby sa mohol vyjadriť (§ 389 ods. 2 občianskeho súdneho poriadku).

(2) Úlohou miestneho národného výboru je, aby sa o prenajímateľovom návrhu vyjadril z hľadiska miestnych bytových pomerov, prípadne o iných okolnostiach, najmä o rodinných a hospodárskych pomeroch prenajímateľa a nájomníka, ak ho súd o to požiada. Vo vyjadrení o týchto veciach nesmie miestny národný výbor vychádzať len zo skutočnosti, že mu kladným rozsudkom súdu vznikne povinnosť obstarať pre nájomníka náhradný byt. Musí prihliadať k dôvodom, pre ktoré sa prenajímateľ domáha privolenia na výpoveď alebo na zrušenie nájomného pomeru bez výpovede.

(3) O potvrdení miestneho národného výboru o náhradnom byte (ubytovaní) pre účely súdnej exekúcie vyprataním bytu na návrh vymáhajúceho vlastníka domu platia ustanovenia § 13 ods. 3 a 4.

Záverečné ustanovenia

§ 25

Na byty, ktoré sa užívajú na iné účely než na bývanie, sa predpisy o hospodárení s bytmi - s výnimkou ustanovení o miestnom poplatku z takýchto bytov (§ 69 ods. 2 a § 70 ods. 2 zákona) - nevzťahujú. S týmito bytmi hospodária národné výbory podľa zákona č. 111/1950 Zb. o hospodárení s niektorými miestnosťami a vládneho nariadenia č. 52/1955 Zb.

§ 26

Zrušuje sa vyhláška č. 57/1957 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o hospodárení s bytmi.

§ 27

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Vedúci Ústredného úradu pre veci národných výborov:

Jakeš v. r.

*) Bytom sa rozumie miestnosť alebo súbor miestností, ktoré sú podľa rozhodnutia stavebného úradu určené na bývanie a môžu slúžiť tomuto svojmu účelu ako samostatné bytové jednotky, aj keď pri nich chýbajú vedľajšie miestnosti alebo kuchyne; sú preto bytom aj garsoniére, ako aj izby v slobodárňach.

*) Výmenou bytu sa rozumie zmluva, ktorou sa užívatelia bytov dohodli o ich vzájomnej výmene. Výmenou bytov však nie je, ak si chce užívateľ vymeniť svoj byt za iný, ktorý podlieha ohlasovacej povinnosti vlastníka domu. Pri viacerých výmenách, ktoré na seba vzájomne nadväzujú, posudzuje sa každá vzájomná výmena bytov ako samostatná výmena.

*) Privolením na výmenu bytov končia doterajšie právne pomery čo do užívania vymenených bytov a zanikajú aj doterajšie podnájomné pomery. Podnájmom bytu alebo jeho časti sa rozumie zmluva, ktorou nájomník prenecháva inej osobe za odplatu (podnájomné) svoj byt alebo jeho časť, aby ich dočasne užívala.

**) Domovníckym bytom sa rozumie byt, ktorého užívanie je vlastník domu povinný poskytnúť domovníkovi okrem peňažnej odmeny za výkon domovníckych prác.

*) § 7 zákona č. 87/1959 Zb. o stavebnom poriadku, § 10 až 12 vyhlášky č. 144/1959 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vykonáva zákon o stavebnom poriadku;
§ 4 zákona č. 71/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorého súkromného domového majetku, § 7 a 8 vyhlášky ministerstiev financií a spravodlivosti č. 236/1959 Ú. l. (Ú. v.) o opatreniach týkajúcich sa niektorého súkromného domového majetku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.